

BEDEVAARTVAANTJES

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het interessante artikel van de heer W. H. Th. Knippenberg: Noord-Brabantse bedevaartvaantjes I in Brabants Heem, XXI, 129.

Wanneer hij evenwel zegt: „Het volgende overzicht is bedoeld als eerste samenvatting van alles, wat in Noord-Brabant op dit terrein (de bedevaartvaantjes) bestond of nog bestaat” is dit niet geheel juist.

In de tweede druk van mijn boek „Over Volkskunst” (Heemschutserie: deel 22. Amsterdam 1949) vindt men op blz. 140-141 een opsomming van de bedevaartvaantjes in Noord-Brabant, Limburg en Gelderland in deze en in de vorige eeuw verschenen.

Aan de hand van deze en andere gegevens kan de lijst in „Brabants Heem” worden aangevuld.

Boksmeer

- a. Het Heilig Bloed. tweede helft 17e eeuw.
- b. Het Heilig Bloed. andere uitgave. tweede helft 17e eeuw.
- c. Het Heilig Bloed. eind 19e eeuw. drukker: Molmans.
- d. Het Heilig Bloed. eind 19e eeuw. drukker: Korbmacher.

Boxtel

- a. Het Heilig Bloed. 1608 en 1610.

Deursen

- a. Sint-Rochus.

Elsbout

- a. O.L.Vrouw. 1942.

Handel

- a. O.L.Vrouw. Gedachtenis aan Handel. 19e eeuw.
- b. O.L.Vrouw. Gedachtenis aan Handel. 20e eeuw.
- c. O.L.Vrouw. 20e eeuw. drukker: Vorfeld & Jansen, Kevelaer.
- d. O.L.Vrouw. 1948. drukker: Herkuleyns.

's-Hertogenbosch

- a. O.L.Vrouw. 20e eeuw. Vervaardiger: Dorus Hermsen.
- b. O.L.Vrouw. 20e eeuw. Drukker: Teulings.

Katwijk aan de Maas

- a. O.L.Vrouw

St.-Oedenrode

- a. Sint-Oda

Ommel

- a. O.L.Vrouw. 17e eeuw.
- b. O.L.Vrouw. 18e eeuw.
- c. O.L.Vrouw. 1942.

Sprundel

- a. Het Heilig Kruis. 1625.

Tilburg

- a. O.L.Vrouw van de Hasseltse kapel.

Uden

- a. O.L.Vrouw ter Linde. Vervaardiger: Luc. van Hoek.
- b. O.L.Vrouw ter Linde. Hiervan was een houtblok in het Provinciaal Genootschap te 's-Hertogenbosch aanwezig.

In de dertiger jaren stelde ik een verzameling bedevaartvaantjes samen uit Nederland, Vlaanderen en het Rijnland van omstreeks 300 stuks. Deze collectie ging in de oorlog door een bombardement verloren.

Met behulp van mij bekende verzamelaars hoop ik volgende maal, zo veel mogelijk, een nauwkeurige beschrijving te geven van de door mij vermelde 22 Noord-Brabantse bedevaartvaantjes:

Jacques R. W. SINNINGHE